

Vrije School de Nieuwe Zwaan

Samen voor de Zwaan

Zutphen, 25 februari 2012.

Geachte mevrouw Plaschek, beste Lizzy,

In de brief van de Raad van Toezicht van 13 februari jl. werden wij op de hoogte gesteld van uw aanstelling als interim bestuurder/directeur. Wij willen u daarmee van harte feliciteren en spreken graag ons vertrouwen in u uit.

Via de brief kregen wij inzicht in de door u opgestelde *quick scan* (verder: QS). Daarin geeft u een analyse van de problematiek en schetst u de contouren van de toekomstige aanpak. Ofschoon niet aangegeven in de QS, gaan wij er vanuit dat u open staat voor een reactie van ouders en in principe bereid bent de QS op onderdelen aan te passen. In deze brief geeft de initiatiefgroep De Nieuwe Zwaan haar reactie op de QS. Wij zijn ons ervan bewust dat de QS in korte tijd is gemaakt. Onze reactie moet worden gezien als een bijdrage van ouders aan het vervolmaken van de QS.

Algemeen

De QS geeft een analyse van de wijze waarop de stichting en de scholen de afgelopen jaren hebben gefunctioneerd. Onze waardering voor de openheid van zaken die hiermee wordt geboden. Vele onverkwikkelijke zaken die aan de orde komen, zijn de voorbije maanden ook al genoemd, met name door ouders. Wij vinden het van grote waarde dat een en ander nu in samenhang wordt gepresenteerd en dat de stichting dit zelf doet. Daarmee is de eerste stap gezet naar een gezond opererende organisatie.

We hebben een aantal kritische waarnemingen over het toekomstperspectief dat in de QS wordt geschetst. Een aantal opties wordt niet benoemd, de tijdspanne waarin resultaat wordt verwacht is te kort en het is niet duidelijk welke acties worden ondernomen en hoe ouders daarin worden betrokken. Hieronder gaan we daar op in.

Voorkeursscenario en Plan B

Het besluit om De Zwaan te sluiten is ingetrokken en de voorkeur gaat nu uit naar drie po-scholen die zichzelf moeten bedruipen. Wij zijn blij met deze keuze. Ons uitgangspunt is steeds geweest dat alle drie de scholen bestaansrecht hebben, ook al mocht het leerlingenaantal de komende jaren enigszins teruglopen. De QS geeft volgens ons ook de juiste richting aan om het voorkeursscenario te bereiken. Enerzijds actief werken aan het vergroten/consolideren van de instroom van leerlingen en anderzijds kostenbeheersing/-reductie. En dat met behoud en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Dat is een forse opgave, maar niet onhaalbaar. Wij hopen dat alle betrokkenen, bovenal het management en de leerkrachten, dit als een inspirerende uitdaging zien.

Onze grootste zorg gaat uit naar het zogenoemde 'Plan B' (pagina 15). Die zorg is tweeledig.

In de eerste plaats ligt het toetsmoment waarop resultaat wordt verwacht op 1 oktober 2012, dat is al over 7 maanden. Die termijn vinden wij veel te kort. Het is niet reëel te verwachten dat in deze korte periode al een aanwas van leerlingen te zien is. De gebeurtenissen van de afgelopen maanden hebben het imago van de po-scholen geen goed gedaan. Er zal keihard moeten worden gewerkt om de scholen weer met een aantrekkelijk profiel 'in de markt' te zetten. De eerste concrete resultaten betreffende leerlingenaanwas mogen naar onze mening niet eerder dan in 2013/14 worden verwacht.

In de tweede plaats wordt op 1 oktober 2012 opnieuw overwogen om één van de po-scholen te sluiten, zo interpreteren wij de laatste zin op pagina 15. Dit keer met "spreiding van de scholen over de stad" als een van de criteria. Door op deze wijze invulling te geven aan 'Plan B', is het op dit moment al vrijwel zeker dat dit najaar opnieuw het besluit valt om één van de drie po-scholen te sluiten. 'Plan B' tast ons inziens de geloofwaardigheid van het voorkeursscenario aan.

Toekomstscenario's

Wij lezen in de QS alleen een voorkeurscenario en geen andere toekomstscenario's. Daardoor wordt voorbij gegaan aan een aantal wezenlijke onderzoeksvragen. Die gaan onder andere over:

- De vraag of het voor het efficiënt en effectief functioneren van de organisatie gewenst is om vo- en po-scholen bij elkaar in één en dezelfde stichting te houden. Overal rond ons heen zien wij stichtingen die óf alleen po-scholen óf alleen vo-scholen hebben. Uit de gesprekken die wij de afgelopen maanden met andere stichtingen hebben gevoerd, is ons duidelijk geworden dat dit komt omdat er beleidsmatig en wettelijk grote verschillen zijn tussen de twee geledingen.
- De vraag of het samengaan met een andere stichting een gezondere en solidere basis is voor het voortbestaan van alle scholen binnen de stichting. In de QS wordt impliciet gekozen voor het laten voortbestaan van stichting NON, ook al zou dat betekenen dat één van de po-scholen wordt gesloten. Wij vinden dat niet vanzelfsprekend. Het aansluiting zoeken van de drie po-scholen en de twee vo-scholen bij respectievelijk een andere po-stichting en vo-stichting vinden wij een reëel en misschien zelfs wel noodzakelijk alternatief.

De externe oriëntatie genoemd in de QS (pg 14), richt zich op samenwerking van de stichting NON met andere stichtingen. Dat kan wat opleveren, aanvullend op het voorkeurscenario. Maar wij vinden dat niet ver genoeg gaan. Ons verzoek is de externe oriëntatie te ontwikkelen tot een volwaardig toekomstscenario als alternatief voor het voorkeurscenario. Dat houdt in dat onderzocht wordt in hoeverre het aantrekkelijk is voor de drie po-scholen en de twee vo-scholen als de stichting NON samengaat met of opgaat in een andere po-stichting en een andere vo-stichting. Kortom, wij vragen de stichting NON over de grenzen van haar eigen mogelijkheden heen te durven kijken.

Ouderparticipatie

De afgelopen maanden heeft een grote betrokkenheid van ouders bij de scholen laten zien. Wij vinden het belangrijk dat ouders deelgenoot worden van het komende proces en dat de kennis en kunde van ouders wordt ingezet bij de uitvoering van activiteiten. Het 'Plan van aanpak' in de QS geeft de richting en doelen. Wij zien graag een overzicht van de benodigde activiteiten en de structuur waarin ouderparticipatie vorm krijgt. Wij vinden het belangrijk dat dit snel komt. Dan kunnen ouders aangeven waar en hoe zij hun steentje kunnen bijdragen.

Voorkeur gemeente

Wij vonden het verrassend in de QS te lezen dat de gemeente het zou betreuren als De Zwaan zou worden gesloten. Wij hebben als initiatiefgroep gesprekken gevoerd met de behandelend ambtenaar en (informeel) met de wethouder. Daarin heeft de gemeente uitgesproken alleen verantwoordelijk te zijn voor de huisvesting. Men wenste zich niet uit te spreken over een eventuele sluiting van scholen omdat dit een verantwoordelijkheid is van het stichtingsbestuur. Wij zouden graag meer inzicht krijgen in de beweegredenen van de gemeente voor deze voorkeur en in het standpunt van de gemeente ten aanzien van De IJssel en De Berkel.

Investeren in de toekomst

De financiële positie van de stichting noopt tot het doorvoeren van bezuinigingen. De QS geeft ons het vertrouwen dat daar serieus werk van wordt gemaakt. Maar om de opgaande lijn weer te pakken te krijgen, is het ook noodzaak om te investeren in de toekomst. Ook daar biedt de QS perspectief. De focus van investeringen dient wat ons betreft te liggen bij pr, marketing en werving. De rekensom is simpel: Elke leerling die dat extra oplevert, betekent €5.500,- aan extra rijksbijdrage.

De kennis en kunde van ouders kan worden benut in het ontwikkelen van plannen. En de groep ouders zelf is het belangrijkste pr- en wervingsinstrument'. Zo hoeft investeren niet gelijk te zijn aan geld uitgeven.

Wij zijn blij dat wordt geïnvesteerd in De Morgenster door ze bij één van de po-scholen te vestigen en vooral door het uitbreiden van de capaciteit. Wij verwachten dat dit de instroom van po-leerlingen zal vergroten.

Het is betreurenswaardig in de QS te lezen dat het aannamebeleid jarenlang slecht heeft gefunctioneerd zonder dat er is ingegrepen. Wij vinden het aannamebeleid, net als de taakstellende begroting, een verantwoordelijkheid van elke afzonderlijke school. Wij pleiten ervoor dat aspirant-ouders hun kind aanmelden bij de school van hun keuze en niet zoals nu bij de stichting. De school zelf zorgt voor een goede begeleiding van de aspirant-ouders.

Ook duurzaamheid vinden wij een belangrijk investeringsgebied. De werkgroep duurzaamheid van De Zwaan heeft goede plannen ontwikkeld, die met participatie van de gemeente en ouders haalbaar zijn. Ons verzoek is om de uitvoering van deze plannen ook in de QS op te nemen.

De Nieuwe Zwaan

De initiatiefgroep De Nieuwe Zwaan is ontstaan omdat de toenmalige bestuurder en het managementteam De Zwaan wilden sluiten. Wij vonden en vinden dat De Zwaan, net als De IJssel en De Berkel, bestaansrecht heeft. Daarom zijn we noodgedwongen gaan onderzoeken of aansluiting bij een andere stichting haalbaar zou zijn. Nu het bestuur kiest voor het behoud van de drie po-scholen is er op dit moment geen reden meer om dit onderzoek voort te zetten. Het voorkeurscenario uit de QS sluit aan bij onze uitgangspunten en ouders uit onze groep willen zich daar graag voor inzetten.

Echter, onze zorgen zijn niet helemaal weggenomen. Hierboven hebben wij uiteengezet dat 'Plan B' naar onze mening betekent dat nu al wordt voorgesorteerd op een besluit, dit najaar, om alsnog één van de po-scholen te gaan sluiten. Misschien niet De Zwaan, maar dan wel De IJssel of De Berkel. Dat verontrust ons. Ook vinden wij dat er serieus onderzoek dient te worden gedaan naar een alternatief toekomstscenario, namelijk het samengaan met of het opgaan in andere stichtingen. De bovengenoemde zorgen weerhouden onze initiatiefgroep ervan te stoppen. We beraden ons over de mogelijkheden om met een bredere focus verder te gaan, mogelijk met deelname van ouders van de andere twee po-scholen.

Tot slot

Met het aantreden van u als bestuurder en de QS als eerste product lijkt een nieuwe koers te zijn ingezet. U verdient daarvoor alle waardering en steun om deze koers vast te houden en de ingrijpende besluiten te nemen. Wij hopen dat onze voorstellen voor aanpassing van de QS mogen bijdragen aan het robuuster maken van de ingezette koers. Over deze voorstellen gaan we graag binnenkort met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Initiatiefgroep *De Nieuwe Zwaan*

De onderstaande ouders werken op persoonlijke titel aan het onderzoek *De Nieuwe Zwaan*:

Adrie Otte – vader Daan (klas 1), Sven (klas 2)

Daan Ohlenbusch – vader Tenzin (klas 5)

Eran Ehrlich – vader Rosalie (klas2), Tommy (klas 4)

Erik van Eck – vader Susanne (klas Enny), Roos (klas 2), Sofie (klas 5)

Hannemiek van Helsdingen – moeder Rosalie (klas2), Tommy (klas 4)

Judith Jansen – moeder Teun (Klas Rozalinda)

Lex Hemelaar – vader Koen (klas 4), Meike (klas 6), Linde (De Morgenster)

Marieke Kuntzel – moeder Susanne (klas Enny), Roos (klas 2), Sofie (klas 5)

Martin Heeling – vader Oscar (klas Rozalinda), Julia en Felix (klas 3)

Merel Hubatka – moeder Rasmus (klas Rozalinde), Mees (klas 1)

Rianne Bussink – moeder Christiaan (komt in klas Enny)

Sonja Lenstra – moeder Saar (klas 1)

Wim Ingenhoven – vader Myrte (klas Enny), Chiel (klas 1), Fie (klas 3) en Roos (klas 4)